

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNA I HERCEGOVINA
TUZLANSKI KANTON
OPĆINA SAPNA
OPĆINSKO VIJEĆE**

S A P N A

**STRATEGIJA PARTNERSTVA
OPĆINE SAPNA**

SAPNA, MAJ 2008. GODINE

Na osnovu člana 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 49/06) i člana 22. Statuta općine Sapna („Službeni glasnik općine Sapna“, broj 6/07), u cilju realizacije Projekta Ugovor zaključenog sa Misiom OSCE-a u Bosni i Hercegovini, Općinsko vijeće Sapna na sjednici održanoj dana 27.06. 2008. godine, donosi

STRATEGIJU PARTNERSTVA OPĆINE SAPNA

I. UVOD

Strategija partnerstva općine Sapna je dokument čije će donošenje omogućiti institucionalizaciju partnerstva između Općine s jedne strane i građanskog društva kojeg čine građani kao pojedinci, grupe građana, udruženja građana (NVO), mjesne zajednice te druge organizacije, s druge strane.

Ona definiše aktivnosti u partnerstvu i usmjerava na razvijanje partnerstva između Općine i građana u osmišljavanju i pružanju općinskih usluga te obavljanju općinskih zadataka i odgovornosti.

Svrha Strategije partnerstva općine Sapna je stvaranje pozitivnog okruženja te davanje smjernica za učešće građana, udruženja građana, mjesnih zajednica i drugih organizacija u upravljanju, odlučivanju i rješavanju pitanja koja su od općeg interesa.

Definicija partnerstva

Partnerstvo je institucionalizirana interakcija između dvije ili više strana, gdje jednu stranu čini Općina ili njena pripadajuća ili pridružena institucija a drugu stranu čini građansko društvo, koje zajedno rade na ostvarivanju zajedničkog cilja kroz kreiranje i provođenje aktivnosti usmjerenih ka rješavanju zajednički identificiranih problema i podjeli odgovornosti za opći rezultat.

Partnerstvo je i „odnos zasnovan na radu“ koji karakteriše zajedničko učešće, ciljevi i interesi između pojedinaca ili grupa građana i/ili organizacija gdje uključene strane blisko srađuju i dijele specifična prava i odgovornosti.

Partnerstvo nije nužno pravno zasnovan odnos, tj. odnos koji je proistekao iz nekog ugovora, već odnos zasnovan na zajedničkim ciljevima, odgovornostima i interesu.

Partnerstvo se još opisuje i kao jedinstvo zajedničkih ciljeva, gdje obje strane ostvaruju korist od zajedničkog djelovanja i plodova uspjeha.

Partnerstvo se definira i kao odnos u kojem dvije ili više strana, kojima se podudaraju ciljevi, ostvaruju dogovor o podjeli rada, rizika i rezultata ili dobiti. Imati prave ljude u pravo vrijeme koji zajednički obavljaju prave stvari je ono čemu težimo kada stvaramo partnerstvo. Partnerstvo se svodi na ljude koji zajednički rade za dobrobit zajednice.

Glavna obilježja partnerstva

Glavna obilježja partnerstva zasnivaju se na stavu da uključeni partneri:

- dijele zajednički cilj i viziju;
- doprinose cjelokupnoj provedbi aktivnosti;
- dijele odgovornost za cjelokupnu provedbu aktivnosti;
- dovode do uspostavljanja institucionaliziranih mehanizama za pokretanje, provedbu i ocjenjivanje partnerstva.

Glavna ideja koja stoji u osnovi izrade ove strategije jeste stvaranje institucionalnog puta za saradnju između Općine i građanskog društva. Jedan od osnovnih razloga za poželjnost ovakve sistematske saradnje jeste upravo institucionalizacija društva i aktivnije učestvovanje građana u javnim procesima. Time se dobiva i mogućnost za koncentrisanje resursa i znanja za ostvarivanje ciljeva.

II. PARTNERSTVO S GRAĐANIMA

Cilj partnerstva sa građanima

Cilj partnerstva sa građanima je omogućavanje snažnijeg razvoja i načina korištenja resursa općine i poboljšanje kvaliteta života građana u općini kroz uspostavu stalne saradnje s općinskom upravom. Time se pomaže stvaranju informiranog i aktivnog građanskog društva koje samostalno djeluje kao ravnopravan partner općinskoj vlasti.

Svrha partnerstva sa građanima

Svrha partnerstva sa građanima je organizacijsko, finansijsko i programsko jačanje i razvoj udruženja građana, mjesnih zajednica i drugih NVO s ciljem njihovog povezivanja, kvalitetnijeg djelovanja i snaženja volonterskog rada, a sve u funkciji ukupnog razvoja općine i stvaranja uslova za poboljšanje kvaliteta života građana.

Motivi za partnerstvo sa građanima

Pored nepovoljnog općeg socio-ekonomskog okruženja postoje znatne mogućnosti za bolje korištenje općinskih resursa koje čine prirodni i ljudski potencijali te potencijali udruženja građana. Većim korištenjem tih potencijala doći će i do povećanja nivoa socijalne kohezije, odnosno osjećaja pripadnosti, korisnosti i važnosti svih segmenata građanskog društva. Osim bržeg razvoja to će povoljno uticati i na rast povjerenja u institucije društva i države.

Pravni osnov za partnerstvo sa građanima

Pravni osnov za razvoj partnerstva sa građanima zasnovan je na Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi (EPLSU) i domaćem zakonodavstvu.

U skladu sa Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi (EPLSU) i preporukama koje su potom uslijedile, zakonodavstvo u Bosni i Hercegovini obuhvatilo je glavne principe učešća građana kroz entitetske zakone o lokalnoj samoupravi i kroz druge zakonske akte koja regulišu nadležnosti jedinica lokalne samouprave.

U Federaciji Bosne i Hercegovine, Zakon o principima lokalne samouprave osigurao je osnovu za različite oblike učešća građana i razvoj partnerskog odnosa između građana i lokalnih vlasti. Prema članu 3. tog zakona, lokalna samouprava se organizira i vrši u općinama i gradovima kao jedinicama lokalne samouprave i provode je organi jedinica lokalne samouprave i građani u skladu sa Ustavom, zakonom i statutom jedinice lokalne samouprave. Član 39. navedenog zakona reguliše javnost rada na način koji garantuje uspostavljanje mehanizama za efektivan politički nadzor. Najvažniji propisi vezani za učešće građana su sadržani u poglavlju IX, koje reguliše direktno učešće građana u procesu donošenja odluka, te poglavlju VI, koje reguliše pitanja mjesne samouprave u zajednici.

Pravni osnov za razvoj partnerstva se može naći i u drugim zakonskim propisima, kao na primjer u Zakonu o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine koji u članu 7. obvezuje tijelo koje provodi proceduru nabavke da osnuje komisiju, dopuštajući osobama van ugovornih strana da budu članovi komisije, pa je na taj način moguće razviti partnerski odnos sa građanima, u okviru tog segmenta rada lokalnih vlasti.

Osim navedenog, pravni osnov za uspostavu partnerstva može se naći i u Statutu općine Sapna i Poslovniku Općinskog vijeća koji su usklađeni sa odgovarajućim najnovijim zakonskim odredbama.

Tipovi partnerstva i fokus Strategije partnerstva općine Sapna

U općini Sapna definišu se tri oblika partnerstva i to:

- javni sektor - javni sektor;
- javni sektor - privatni sektor;
- javni sektor - građani.

Partnerstvo između javnog sektora i građana je predmet ove strategije i u skladu je s nastojanjima da se ostvari partnerstvo kao najviši nivo interakcije između općinskih vlasti (javni sektor) i građanskog društva (građana) na općinskom nivou.

III. POTENCIJALNI PARTNERI

U razvoju partnerstva koje se odnosi na uspostavljanje standarda u pružanju usluga, općinska vlast može zajednički djelovati s pojedinim građanima, kao i formalnim ili neformalnim grupama građana (korisnicima pojedinih usluga).

Za partnerstva u provođenju općinskih zadataka i odgovornosti na općinskom nivou potencijalni partneri iz sektora građanskog društva su:

- građani kao pojedinci,
- grupe građana,

- udruženja građana (NVO),
- mjesne zajednice,
- druge organizacije.

Potencijalni partneri iz javnog sektora za partnerstva na općinskom nivou su:

- općinska izvršna vlast (općinski načelnik ili pojedine općinske službe za upravu);
- Općinsko vijeće;
- općinske javne ustanove i institucije (Centar za socijalni rad, Dom zdravlja, Osnovna škola, Mješovita srednja škola i dr.).

IV. GLAVNI PODSTICAJI ZA PARTNERSTVO

Glavni podsticaji za partnerstvo koji najbolje doprinose spoznaji i promociji koristi od partnerstva su:

- uključenje u proces donošenja odluka;
- podjela odgovornosti;
- legitimnost;
- transparentnost;
- vlasništvo;
- obostrane prednosti (dodatne stručnosti, ušteda troškova, podrška specifičnim grupama);
- zadovoljstvo (promovisanje, pozitivna slika);
- dodatna vrijednost - povjerenje.

Uključenje u proces donošenja odluka (da se čuje glas)

Uključujući građane u proces donošenja odluka (da se čuje glas) na općinskom nivou, oni dobivaju priliku da iznesu svoja razmišljanja i utvrde prioritete u vezi s procesom uspostavljanja standarda u pružanju usluga i provedbi općinskih zadataka i odgovornosti. Od suštinskog je značaja da se promoviše uključenje građana u tok identifikacije problema, s ciljem da se osigura njihova posvećenost donošenju odluka o budućim projektima u općini.

Podjela odgovornosti

Podjelom odgovornosti općinske vlasti dijele odgovornost za općinski razvoj i planiranje sa svojim građanima što povećava zadovoljstvo građana politikom općinske uprave, jer ona odražava potrebe građana i na taj način čini da i građani snose dio odgovornosti za aktivnosti koje se odvijaju na lokalnom nivou. Ova specifičnost čini razliku između principa partnerstva i koncepta učešća građana, tako što se uključivanje građana diže na nivo odgovornosti građana.

Legitimnost

Općinska uprava kroz partnerstvo može povećati svoju legitimnost, jer uključivanje građana u proces donošenja odluka na općinskom nivou povećava demokratske ovlasti date od strane građana za specifične projekte, kao i ovlasti u općinskoj upravi uopće.

Transparentnost

Princip partnerstva može doprinijeti povećanju transparentnosti u radu općinskih vlasti. Pošto su građani uključeni u proces donošenja odluka i proces provedbe projekta, Općina pokazuje otvorenost koja građanima može dati bolji uvid u rad i funkcionisanje njenih predstavnika.

Vlasništvo

Ovi procesi povećanog demokratskog učešća građana na općinskom nivou mogu pomoći u promovisanju osjećaja vlasništva među građanima, odnosno osjećaja odgovornosti za aktivnosti u općini i aktivno učešće u tim aktivnostima.

Obostrane prednosti (dodatne stručnosti, ušteda troškova, podrška specifičnim grupama)

Za lokalnu upravu, uključenje građana prema njihovim specifičnim sposobnostima može biti od pomoći. Građani sa stručnim ili posebnim sposobnostima mogu pomoći u planiranju i provedbi projekata. Na taj način općina može uštediti sredstva koja bi inače bila potrošena. S druge strane, pruža se podrška stručnosti građana, a građani kao pojedinci ili putem udruženja građana, ohrabruju se u svom radu.

Zadovoljstvo (promovisanje, pozitivna slika)

Otvorena saradnja između općinskih vlasti i građana može dovesti do povećanja zadovoljstva građana onim što je urađeno u općini. Kroz ocjenu projekata građani dobivaju priliku da ponovo iskažu svoje mišljenje i daju komentar na provedbu projekata. Općinska uprava time u javnosti promoviše pozitivnu sliku o svome radu.

Dodatna vrijednost - povjerenje

Svi ovi vidovi partnerstva mogu dodatno doprinijeti međusobnom razumijevanju i ciljevima u općinskim poslovima, kao i osjećaju ostvarivanja ciljeva zajedničkim snagama. Ovo može doprinijeti i povećanju povjerenja građana u općinske vlasti i općinske strukture uopće.

V. GLAVNI VIDOVI PARTNERSTVA NA OPĆINSKOM NIVOU

Glavni vidovi partnerstva na općinskom nivou, odnosno vrste partnerstva u odnosu na djelokrug rada i nadležnosti općine su:

- partnerstvo u provedbi općinskih zadataka i odgovornosti, i
- partnerstvo u utvrđivanju standarda u pružanju usluga.

1. Partnerstvo u provedbi općinskih zadataka i odgovornosti - područja u lokalnoj upravi otvorena za partnerstvo

Partnerstvo između građanskog društva i općinskih vlasti u provedbi općinskih zadataka i odgovornosti kroz zajednički doprinos i podjelu odgovornosti moguće je u područjima koja su od važnosti za cjelokupan razvoj općine kao što su:

- ekonomski razvoj;
- demokratizacija;
- društveni razvoj, socijalna pomoć i kultura;
- životna sredina;
- infrastruktura.

Ekonomski razvoj

Ekonomski razvoj često zahtijeva pravilnu promociju, naročito kada su u pitanju ekonomske aktivnosti kao što je turizam, proizvodnja zdrave hrane i sl. Ekonomska promocija se može provoditi u partnerstvu općinskih vlasti i općinskih poslovnih udruženja i NVO. Dodatne aktivnosti mogu uključivati partnerstvo između općinskih poslovnih udruženja i općinskih vlasti, s ciljem povećanja kapaciteta građana da osiguraju zaposlenje, kao na primjer osiguravanje mogućnosti stažiranja i prekvalifikacija radne snage i slično.

Demokratizacija

Svaka aktivnost koja podstiče učešće građana, transparentnost i odgovornost lokalnih vlasti je pogodna za partnerstvo u oblasti demokratizacije. Pri tome je važno potpisivanje sporazuma između općinske vlasti i nevladinih organizacija na osnovama zajedničkih vrijednosti koje ostvaruju nevladin i javni sektor. Sporazum omogućava uspostavu jasne, efikasne i transparentne procedure međusobne saradnje i partnerstva NVO-a i općinske vlasti.

Društveni razvoj, socijalna pomoć i kultura

Partnerstvo u ovoj oblasti podrazumijeva aktivnije uključivanje građana u različite vidove pomoći socijalno ugroženim kategorijama, starim i iznemoglim osobama, djeci i dr. Posebno je potrebno zajednički raditi na podsticanju i edukaciji građana o potrebi i načinu reagovanja na uočene potrebe pojedinaca iz svoje okoline koji su ugroženi na bilo koji način. Zajedničkim aktivnostima građana i lokalnih vlasti kroz projekte njegovanja i očuvanja kulturnog naslijeđa, projekte organizacije različitih kulturnih manifestacija i kroz razne druge projekte iz ove oblasti kontinuirano će se obogaćivati kulturni život na općinskom nivou.

Životna sredina

Udruženja građana za zaštitu i unaprijeđenje životne sredine i općinska vlast trebaju zajednički raditi na izradi Lokalnog ekološkog akcionog plana (LEAP) i na realizaciji niza projekata iz oblasti ekologije, kao na primjer: educiranje mladih o zaštiti životne sredine, aktivnosti čišćenja parkova, vodotoka, divljih deponija otpada i dr.

Infrastruktura

Partnerstvo u izgradnji lokalne infrastrukture je do sada najzastupljeniji oblik partnerstva općinskih vlasti i građana što obično uključuje realizaciju projekata izgradnje lokalnih puteva, vodovodnih sistema i drugih sličnih projekata u kojima općinska vlast i građani zajednički rade i daju svoj doprinos kroz novčana sredstva, tehničku pomoć i rad. Donošenjem ovog dokumenta jasno se definišu procedure oko odabira i realizacije tih projekata što će partnerstvo u ovoj oblasti podići na još veći nivo.

2. Partnerstvo u utvrđivanju standarda u pružanju usluga - moguće oblasti za partnerstva

Moguće oblasti za partnerstvo u utvrđivanju standarda u pružanju usluga su:

- administrativne procedure;
- socijalne mjere i provođenje socijalne politike;
- komunalne djelatnosti i infrastruktura;
- informisanje javnosti i konsultacije;
- usluge koje pruža ugovorena treća strana.

Administrativne procedure

Uspostavljanje standarda u administrativnim procedurama je primjer partnerstva između općinske vlasti i građana. U ovom slučaju partnerstvo bi se sastojalo od redovnog ispitivanja o zadovoljstvu građana općinskim administrativnim procedurama i odgovarajućoj reakciji lokalnih vlasti u poboljšanju standarda u pružanju usluga s ciljem ispunjenja očekivanja građana. Ispitivanje zadovoljstva građana mogu pokrenuti obje strane, a isto važi i za predlaganje mjera za poboljšanje, ali je odgovornost na općinskoj vlasti da organizuje učinkovitiji način pružanja usluga građanima u skladu s potrebama i sugestijama građana.

Socijalne mjere i provođenje socijalne politike

Uspostavljanje standarda o ovoj oblasti odnosi se na poboljšanje kvaliteta pomoći koja se pruža socijalno ugroženoj kategoriji ili institucijama kroz različite vidove podrške.

Tu spadaju i sve vrste pomoći koje se osiguravaju pojedinim kategorijama stanovništva, sufinansiranje školskih i drugih ustanova, subvencionisanje poljoprivrednih proizvođača, stipendiranje studenata i sl. Reakcija općinske vlasti u smislu poboljšanja kvaliteta bi predstavljala korake preduzete nakon dobivanja mišljenja građana kroz istraživanje javnog mnijenja, otvorenog prijedloga ili putem nekog drugog mehanizma. Socijalne mjere mogu da obuhvataju pomoć starim i iznemoglim osobama, djeci, povratnicima i dr.

Komunalne djelatnosti i infrastruktura

U oblasti komunalnih djelatnosti i komunalne infrastrukture za čije funkcionisanje je u skladu sa propisima nadležna općinska vlast potrebno je uz pomoć i učešće građana znatno povećati nivo postojećih usluga (čišćenje javnih površina, odvoz smeća, javna rasvjeta). Također je nužno i širenje tih djelatnosti na sada nedostajuće javne usluge i sadržaje.

Informisanje javnosti i konsultacije

Informisanje javnosti i konsultacije s građanima je oblast u kojoj poboljšanje u pružanju usluga znači povećanje kvaliteta i kvantiteta informacija koje se prenose građanima. Uspostava efikasnih mehanizama informisanja i konsultacija s građanima trajan su zadatak općinske vlasti. U skladu s ovim je i uspostavljanje standarda o javnim raspravama kao na primjer o budžetu, razvojnim i drugim planovima ili o pojedinim značajnijim projektima i izvještavanje građana o tim javnim raspravama.

Usluge koje pruža ugovorena treća strana

Ključna uloga u ovom dijelu predstavlja reagovanje općinske vlasti u smislu poboljšanja standarda na osnovu izraženog mišljenja građana o kvalitetu usluga koje pruža ugovorena treća strana kao što su: prevoz učenika, odvoz komunalnog otpada, upravljanje i održavanje vodovodnog sistema i dr. To reagovanje se može provesti putem novih tenderskih uslova, izmjena ili poništenja postojećih ugovora, a sve u cilju ispunjavanja zahtjeva građana.

VI. PROCES PARTNERSTVA

Partnerstva između građana i općinske vlasti koja su do sada bila zastupljena u općini odvijala su se po raznim pitanjima i na raznim projektima, a najviše s mjesnim zajednicama ili pojedinim naseljima unutar mjesnih zajednica na projektima lokalne infrastrukture. Ova partnerstva najčešće su se odvijala preduzimanjem pojedinačnih inicijativa i aktivnosti koje su usmjerene na rješavanje identifikovanog problema. Pri tome su nedostajale odgovarajuće procedure i prethodno definisanje cjelovitog procesa.

Koncept partnerstva kojim se želi razviti partnerstvo između građana i općinske vlasti odvija se putem cijelovitog projektnog ciklusa koji podrazumijeva četiri koraka koji se ostvaruju zajednički, i to:

1. Identifikacija problema
2. Izrada akcionog plana
3. Sprovođenje akcionog plana
4. Nadgledanje i ocjenjivanje provedenog akcionog plana

1. Identifikacija problema

Prvi korak u procesu partnerstva se fokusira na zajedničku identifikaciju problema koji treba da se riješi kroz partnerstvo. Imajući na umu dosadašnja iskustva kroz projekat Ugovor, Komisija za planiranje općinskog razvoja (KPOR) se nameće kao neophodan mehanizam koji omogućava zajedničku identifikaciju problema, jer predstavlja okvir za proces konsultacija između građana i općinske vlasti.

Osim navedenog konkretan problem odnosno potreba može se identifikovati na više načina:

- konsultacijama u već uspostavljenim tijelima ili na redovnim sastancima općinske vlasti u mjesnim zajednicama, na javnim raspravama i sl.

- kada jedna strana preuzima inicijativu da predstavi određeno pitanje kao problem, a druga strana se složi - čak i bez prethodne interakcije što se može opisati kao konsultacija ili dijalog (građani jedne mjesne zajednice pošalju pismo općinskom načelniku u kojem iznose svoj problem, a zatim se općinski načelnik složi sa izloženim, bez stavljanja tog problema u zvanično razmatranje);
- istraživanjem javnog mnijenja koje provodi općinska vlast - u ovom slučaju općinska vlast vrši ispitivanje da bi utvrdila vide li građani određeno pitanje kao problem (neefikasnost određene općinske službe za upravu, npr) i preduzima dalje odgovarajuće korake u skladu sa mišljenjem građana.

Bez obzira na to koja procedura se primjenjuje za zajedničku identifikaciju problema, partnerstvo se u ovoj fazi uvijek ogleda kroz:

- utvrđivanje zajedničke vizije (potreba da se riješi identifikovani problem);
- sve strane iskazuju spremnost da dijele odgovornost za odabir jednog problema kao prioritarnog nad ostalim problemima;
- spremnost na moguće konsultacije i kompromise koje bi trebalo ostvariti prije donošenja konačne odluke.

2. Izrada akcionog plana

Drugi korak u procesu partnerstva se odnosi na izradu akcionog plana koji ima za cilj da riješi zajednički identifikovani problem putem učešća svih partnera i njihovog doprinosa, što predstavlja jasan vid partnerstva, jer obje strane učestvuju u procesu donošenja odluka i dijele odgovornost za konačni rezultat - kvalitet akcionog plana.

Zajedničke komisije ili mješovite radne grupe predstavljaju osnovni mehanizam za ostvarivanje partnerstva u ovoj fazi. Dok Komisiju za planiranje općinskog razvoja (KPOR) treba posmatrati kao značajno tijelo odgovorno za preuzimanje ovih aktivnosti, druga slična tijela mogu biti od velikog i izuzetnog značaja.

Osim navedenog, važno je napomenuti da će nivo doprinosa svakog partnera varirati u zavisnosti od prirode problema i nivoa stručnosti potrebnog za njegovo rješavanje pa u skladu s tim jednak doprinos nije uslov.

3. Sprovođenje akcionog plana

Sprovođenje akcionog plana u procesu partnerstva je zajedničko što podrazumijeva učešće svih partnera, ali ne pretpostavlja njihov jednak doprinos u ovoj aktivnosti. Partneri su odgovorni za realizaciju aktivnosti u skladu sa zajednički dogovorenim akcionim planom i odgovorni su za rezultate. Nivo doprinosa svakog od partnera može varirati u zavisnosti od prirode aktivnosti koja se sprovodi, njenog intenziteta i nivoa stručnosti koju njeno sprovođenje zahtijeva.

Pored toga, doprinos sprovođenju aktivnosti se može dati u različitim oblicima i podijeliti na osnovu različitih kriterija koji ne moraju uticati na status partnerstva jer partnerstvo ne mora podrazumijevati jednak doprinos u svim mogućim vidovima.

U sprovođenje se mogu uključiti i vanjski saradnici koji mogu dati dodatni doprinos svojim kapacitetima i stručnim znanjima.

4. Nadgledanje i ocjenjivanje provedenog akcionog plana

Ovaj korak projektnog ciklusa podrazumijeva mehanizme kojima će se zajednički nadgledati sprovođenje akcionog plana i ocijeniti njegov uticaj, odnosno rezultat.

Ti mehanizmi mogu biti:

- mješovite komisije koje će nadgledati i ocjenjivati provedene aktivnosti;
- istraživanje javnog mnijenja;
- izvještavanje

Partneri koji su zajednički identifikovali problem, sačinili akcioni plan za rješavanje tog problema i zajednički sprovedi taj akcioni plan, zajednički će i nadgledati provedbu akcionog plana i ocijeniti njegov uticaj i rezultate. To je primjenjivo i jednako važno kada je ugovorena treća strana za provedbu akcionog plana. Ovaj korak bi bio od suštinskog značaja za sve druge partnerske aktivnosti jer će poboljšati održivost prakse partnerstva i povećati međusobno povjerenje. Također, ova aktivnost pojačava zajedničku odgovornost svih strana uključenih u partnerstvo i dalje promoviše transparentnost u općini.

Za lakše savladavanje sva četiri opisana koraka (faze) u praksi će se najčešće koristiti unaprijed zadane forme (preporučeni obrasci) koje se po potrebi mogu mijenjati i tako prilagoditi konkretnim situacijama i potrebama. Ti obrasci mogu biti različiti za pojedine programe, ali uvijek što jednostavnije forme radi lakšeg popunjavanja i same primjene u praksi.

VII. MEHANIZMI ZA PROCES PARTNERSTVA

Mogući su različiti mehanizmi za svaki korak u procesu partnerstva.

Najčešće zastupljeni mehanizmi za zajedničku identifikaciju problema su:

- javni skupovi (zborovi građana, javne rasprave, neformalni susreti s građanima i sl.);
- inicijative mjesnih zajednica;
- građanske inicijative;
- koordinacioni sastanci sa građanskim grupama i sl.

Mogući mehanizmi za zajedničku izradu akcionog plana su:

- mješovite radne grupe po pojedinim temama (nakon identifikacije problema);
- zajedničke komisije;
- koordinacioni sastanci sa zainteresovanim grupama i sl.

Neki od mehanizama za zajedničku provedbu akcionog plana su:

- učešće građanskih grupa u finansiranju projekata (sistem "marka na marku");
- učešće građana u radu raznih komisija i provedbenih tijela;
- korištenje stručnih i fizičkih kapaciteta građana i građanskih grupa i općinskih vlasti.

Preporučeni mehanizmi za zajedničko nadgledanje i ocjenjivanje provedenog akcionog plana i partnerskih aktivnosti su:

- zajedničko učešće predstavnika građana ili građanskih grupa u radu tijela za odabir i evaluaciju;
- učešće u radu mješovitog tijela za nadzor i ocjenjivanje;

- zajedničko sačinjavanje evaluacionog izvještaja i dr.

VIII. KRITERIJI ZA POKRETANJE PARTNERSTVA IZMEĐU OPĆINSKIH VLASTI I GRAĐANA, PROCEDURE I BUDŽET

Prethodno opisani mehanizmi trebaju uključivati kriterije kao što su:

- kriteriji za odabir ili selekciju područja partnerstva; i
- kriteriji za odabir ili selekciju partnera.

Kriteriji za odabir područja partnerstva

Kriteriji za odabir područja partnerstva su:

- korist za širu zajednicu;
- dio općinskih strateških razvojnih ciljeva;
- posebne (hitne ili specifične) potrebe zajednice ili građanskih grupa i sl.

Kriteriji za odabir partnera

Kriteriji za odabir partnera su:

- ugled i stečeni kredibilitet;
- legitimnost i autoritet;
- kapacitet za doprinos;
- pouzdanost i posvećenost.

Organizacije građanskog društva mogu dati značajan doprinos partnerstvu dobrovoljnim radom svojih članova. To će doprinjeti povećanju njihovog kredibiliteta i povećanoj podršci zajednice, a lokalna vlast će povećati efektivnost u rješavanju problema.

Navedeni kriteriji, kao i dodatni po potrebi, trebaju biti predloženi kao sastavni dio javnih poziva za dobivanje sredstava za realizaciju projekata koje raspisuje općinski načelnik.

Procedura za prijavljivanje projekata

Prijavljivanje projekata se vrši putem prijavnog obrasca projekta koji se popunjava u dva primjerka i dostavlja nadležnom službeniku. Na jednom primjerku podnosiocu će biti potvrđen prijem projekta. Prikupljeni obrasci sa inicijativama će biti kvartalno razmatrani od strane općinske administracije i mješovite grupe, odnosno radnog tijela za partnerstvo s građanima. Prijedlozi projekata pristigli po javnom pozivu biće razmatrati u skladu s objavljenim procedurama.

Obrazac projekta koji se po potrebi može mijenjati i prilagođavati konkretnim situacijama i potrebama se nalazi u dodatku ovog dokumenta, a isti će biti dostupan u Šalter sali, na općinskoj web stranici, u mjesnim zajednicama i kod udruženja građana.

Budžet i finansije

Građansko društvo će putem redovnih konsultacija, pri izradi, i javnih rasprava, pri usvajanju budžeta, imati uticaj na planiranje novčanih sredstava za partnerske aktivnosti.

Sprovođenje Strategije partnerstva općine Sapna i partnerskih aktivnosti će se finansirati iz posebne stavke u budžetu ili iz drugih budžetskih stavki u zavisnosti od oblasti u kojoj se partnerstvo provodi.

IX. TIJELO ZADUŽENO ZA PRAĆENJE PROVOĐENJA PARTNERSTVA

Zadaci i odgovornosti tijela zaduženog za praćenje provođenja partnerstva

Provođenje Strategije partnerstva općine Sapna i partnerske aktivnosti prati radno tijelo za partnerstvo s građanima.

Radno tijelo za partnerstvo s građanima:

- radi na poboljšanju postojećih i uvođenju novih praksi partnerstva sa građanima;
- priprema i predlaže izmjene i dopune Strategije partnerstva kao ključnog dokumenta općinske vlasti u oblasti saradnje s građanima;
- periodično razmatra prispjele prijedloge projekata i druge inicijative;
- po potrebi konsultuje radno tijelo za provedbu i nadzor Strategije razvoja;
- usuglašene prijedloge aktivnosti i projekata prosljeđuje dalje prema relevantnim općinskim službama i djeluje konsultativno u daljem toku procesa.

Radno tijelo za partnerstvo s građanima je stalno tijelo kojeg imenuje Općinski načelnik na mandatni period od 4 (četiri) godine. O pitanjima iz svoje nadležnosti radno tijelo odlučuje većinom glasova svih članova.

Radno tijelo za partnerstvo s građanima će posebno saradivati sa Općinskim vijećem, Općinskim načelnikom, općinskim službama za upravu, mjesnim zajednicama, udruženjima građana, medijima i drugim, za ovo područje relevantnim subjektima.

Sastav tijela zaduženog za partnerstvo

Radno tijelo za partnerstvo sa građanima broji 3 (tri) člana, od čega je jedan član iz reda izvršne administracije, jedan član iz reda građanskog društva, a jedan iz reda vijećnika.

Člana iz reda izvršne administracije predlaže općinski načelnik, a člana iz reda građanskog društva predlažu mjesne zajednice i udruženja građana (NVO), dok Vijeće predlaže svog člana.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
Općina Sapna
Općinsko vijeće
Broj: 01-02-674/08
Sapna, 27.06.2008. godine

Predsjedavajući Općinskog vijeća

Ćamil Ahmetović s.r.